

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-06-31S

СИЛАБУС SYLLABUS	Основи виборчого процесу Basics of the election process	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	BB2.3	
Освітній рівень Level of Education	магістерський (другий) master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	28	Публічне управління та адміністрування Public administration and administration
Спеціальність Field of Study	281	Публічне управління та адміністрування Public administration and administration
Освітня програма Degree Programme	Державна служба Public administration and administration	

м. Рівне – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Основи виборчого процесу» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Рівне. НУВГП. 2023. 13 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26607/1>

Розробник силабусу: *Цецик Я. П. к.і.н.*, доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 13 листопада 2023 року

Завідувач кафедри: Тихончук Д. Х. к.н. з держ. упр., доцент.

Гарант (Керівник) ОП: *Тихончук Л. Х. д. наук з держ. управління, професор*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ Економіки та менеджменту

Протокол № 5 від 14 листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ Економіки та менеджменту: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ № (номер документа в ЕДО)

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Державна служба
Спеціальність	281«Публічне управління та адміністрування»
Рік навчання, семестр	1 2
Кількість кредитів	5,5 кредитів
Лекції:	28/ 8
Практичні заняття:	28/ 6
Самостійна робота	109 / 151
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРІВ

Лектор 	<i>Цецик Ярослав Петрович к.і.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Цецик Ярослав Петрович
ORCID	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2527-2155
Канали комунікації	y.p.tsetsik@nuwm.edu.ua тел. 098-422-81-28 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Актуальність даної дисципліни полягає у тому, що здобувачі мають змогу оволодіти основоположними принципами та правилами проведення та участі у виборах. Проаналізувати головні принципи маркетингу, менеджменту та реклами під час організації та проведення виборів до органів місцевого самоврядування. Метою викладання дисципліни є оволодіння здобувачами базовими знаннями про демократичні інститути влади, роль політичних партій у житті сучасного суспільства, принципами формування органів влади та місцевого самоврядування, особливості проведення виборчих кампаній у демократичному суспільстві та ролі ЗМІ у сучасному житті суспільства. Особлива увага приділяється проведенням прозорих виборчих кампаній до органів місцевого самоврядування та ВРУ.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/index.php?categoryid=53>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення даною освітнього компонента є вивчення ОК ФП 3 «Організація діяльності територіальних громад»

Компетентності

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

ЗК 2. Здатність працювати в команді, діяти соціально, відповідально та свідомо.

СК 01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти з врахуванням вимог сьогодення.

СК 03. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери в т. ч. в період невизначеності та стримувань.

СК 05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

Програмні результати навчання (РН)*

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти вивчаючи дану дисципліну є:

РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення публічної політики, основ публічної служби, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН 08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності правових та етичних норм.

РН 10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий Модуль 1. Поняття виборчого процесу та виборчих технологій.

Тема 1. Особливості проведення виборів на українських землях впродовж ХХ ст.

Характеристика та особливості реалізації виборчих прав під час виборів до Думи на початку ХХ ст. та Австрійського парламенту. Специфіка проведення виборів до органів місцевого самоврядування наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. Особливості участі українців у виборах до парламенту міжвоєнної Польщі. Нівелювання виборчих прав на українських землях у період комуністичної диктатури. (РН 01, РН 08, РН10).

Тема 2. Політичні та виборчі технології, їх роль у суспільному житті.

Види політичних технологій: розробка політичних проектів, ухвалення політичних рішень, реалізація політичних рішень, формування політичної влади (державних структур), формування структур громадянського суспільства (партій, рухів), формування суспільної свідомості, соціалізація особистості, узгодження суспільних інтересів, розв'язання конфліктів. Загальні елементи для успішної реалізації політичних технологій. Рекомендації до створення плану політичної діяльності. (РН 01, РН10).

Тема 3. Взаємозв'язок виборчого процесу та виборчих технологій.

Основні шляхи завоювання та утримання політичної влади: насильство, диктатура, демократичні вибори. Поняття інституту виборів. Вибори як засіб взаємоконтролю народу над державою та держави над суспільством. Правова регламентація виборчого

процесу, її основні принципи. Стадії підготовки та проведення виборчого процесу. (РН 01, РН 08, РН10).

Тема 4. Типологія виборчих систем

Характеристики поділу виборчих систем. Види виборчих систем. Мажоритарні виборчі системи: одномандатна багатомандатні. Пропорційні виборчі системи. Змішані виборчі системи: індивідуальні та партійні списки. Куріальні виборчі системи. Проведення виборів до ВРУ та органів місцевої влади в Україні: особливості проведення. Особливості проведення виборів в Україні в умовах воєнного стану. (РН 01, РН 08).

Змістовий модуль 2. Організація та проведення виборчої кампанії на сучасному етапі.

Тема 5. Політичний менеджмент і маркетинг. Менеджмент виборчої кампанії.

Політична діяльність як регулятор суспільних відносин. Поняття політичного ринку в контексті виборювання та утримання влади і, як наслідок, - утворення поняття політичного маркетингу. Розкриття поняття політичного маркетингу. Функції політичного маркетингу. Політичний менеджмент. Види політичного менеджменту: менеджмент виборчої кампанії; менеджмент правлячої (урядової команди). (РН 01, РН 08, РН10).

Тема 6. Маркетинговий менеджмент виборчої кампанії Формування команди кандидата.

Опис теми. Кількісний та якісний склад кандидатської команди. Кандидатська команда: перспективний розвиток — від команди кандидата до урядової команди. Принципи формування виборчої команди. Патронажна й апаратна частини команди, їх функції. Функціональна структура передвиборчої команди. Патронажні підрозділи: група моніторингу громадської думки та політичного аналізу, прес-служба, група планування організації масових заходів. Психологічна структура команди: баланс розподілу соціо-психологічних ролей, коригування міжособистісних стосунків у команді. (РН 01, РН 08, РН10).

Тема 7. Оцінювання політичної ситуації.

Опис теми: Аналіз політичної ситуації: «Країна – виборчий округ». Інформаційні аспекти для всебічного оцінювання політичної ситуації виборчого округу. Актуальність інформації про політичні традиції конкретного округу та її роль у розробці політичної стратегії. Аналіз ставлення електорату до певних інституцій. Вивчення виборчої кон'юнктури, рейтингу окремих структур та політичних лідерів. (РН 01, РН 08, РН10).

Тема 8. Розробка та реалізація політичної стратегії.

Результати аналізу політичної ситуації як базис розробки політичної стратегії кандидата. Загальні вимоги до стратегії виборчої кампанії. Принципи побудови текстового (тезисного) варіанта виборчої програми. Базові, іміджеві, організаційно-політичні та спеціальні елементи виборчої політичної стратегії. (РН 01, РН 08, РН10).

Тема 9. Організація та проведення рекламної кампанії.

Побудова тактики виборчої кампанії. Основні проблеми виборчої кампанії: організація і порядок їх розв'язання. Імідж та його особливості. Організація зв'язків з громадськістю. Засоби політичної комунікації: кабельне телебачення, телеконференції. Комп'ютеризація виборчої кампанії. Типи політичної реклами. (РН 01, РН 08, РН10).

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Особливості проведення виборів на українських землях впродовж ХХ ст.	2
2.	Політичні та виборчі технології, їх роль у суспільному житті.	4
3.	1. Взаємозв'язок виборчого процесу та виборчих технологій.	4
4.	Типологія виборчих систем	2
5.	Політичний менеджмент і маркетинг. Менеджмент виборчої кампанії.	4
6.	Маркетинговий менеджмент виборчої кампанії Формування команди кандидата.	2
7.	Оцінювання політичної ситуації.	4
8.	Розробка та реалізація політичної стратегії.	4
9.	Організація та проведення рекламної кампанії.	2
	Разом	28

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Практичне заняття № 1. Особливості проведення виборів на українських землях впродовж ХХ ст.	2
2.	Практичне заняття № 2. Політичні та виборчі технології, їх роль у суспільному житті.	4
3.	Практичне заняття № 3 Взаємозв'язок виборчого процесу та виборчих технологій.	4
4.	Практичне заняття № 4. Типологія виборчих систем.	2
5.	Практичне заняття № 5 Політичний менеджмент і маркетинг. Менеджмент виборчої	4

	кампанії.	
6.	Практичне заняття № 6. Маркетинговий менеджмент виборчої кампанії Формування команди кандидата.	2
7.	Практичне заняття № 7. Оцінювання політичної ситуації.	4
8.	Практичне заняття № 8. Розробка та реалізація політичної стратегії.	4
9.	Практичне заняття № 9. Організація та проведення рекламної кампанії.	2
	Разом	28

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія / дебати, мозковий штурм, аналіз проблемних ситуацій.

Технології викладання: аналіз конкретних ситуацій (case study), імітаційні та неімітаційні, обговорення, мультимедійні презентації, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші..

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для оформлення звітів з практичних та лабораторних рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (до 60 балів поточна складова оцінювання (практичні роботи) та до 40 балів за сумою двох модулів по модульній складовій оцінювання). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних навчальних завдань (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання заліку з даної навчальної дисципліни, здобувачу вищої освіти потрібно набрати більше або рівне 60 балів, за сумою усіх видів навчальних завдань, відповідно до складових оцінювання.

	Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання			
1. Лекційні заняття			
Змістовий модуль 1.			
1.1.1.	Тема №1. Особливості проведення виборів на українських землях впродовж ХХ ст.	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю
1.1.2.	Тема №2. Політичні та виборчі технології, їх роль у суспільному житті.	-	
1.1.3.	Тема №3. Взаємозв'язок виборчого процесу та виборчих технологій.	-	
1.1.4.	Тема №4. Типологія виборчих систем	-	
Змістовий модуль 2.			
1.1.5.	Тема № 5. Політичний менеджмент і маркетинг. Менеджмент виборчої кампанії.	-	Комп'ютерне тестування шляхом
1.1.6.	Тема № 6. Маркетинговий менеджмент виборчої кампанії Формування команди	-	

	кандидата.		
1.1.7.	Тема №7. Оцінювання політичної ситуації.	-	складання модульного
1.1.8.	Тема № 8. Розробка та реалізація політичної стратегії.	-	
1.1.9.	Тема № 9. Організація та проведення рекламної кампанії.		
Усього бали за лекційні заняття		-	
1.2. Практичні заняття			
1.2.1.	Практичне заняття № 1. Особливості проведення виборів на українських землях впродовж ХХ ст.	6	Виконання завдань.
1.2.2.	Практичне заняття № 2. Політичні та виборчі технології, їх роль у суспільному житті.	6	
1.2.3.	Практичне заняття № 3. Взаємозв'язок виборчого процесу та виборчих технологій.	6	
1.2.4.	Практичне заняття № 4. Типологія виборчих систем.	6	
1.2.5.	Практичне заняття № 5. Політичний менеджмент і маркетинг. Менеджмент виборчої кампанії.	6	
1.2.6.	Практичне заняття № 6. Маркетинговий менеджмент виборчої кампанії Формування команди кандидата.	6	
1.2.7.	Практичне заняття № 7. Оцінювання політичної ситуації.	6	
1.2.8.	Практичне заняття № 8. Розробка та реалізація політичної стратегії.	12	
1.2.9.	Практичне заняття № 9. Організація та проведення рекламної кампанії.	6	
Усього бали за практичні заняття		60	
Усього бали за поточною складовою оцінювання:		60	
2. Модульна складова оцінювання			
2.1.	Модульний контроль №1	20	Комп'ютерне тестування
2.2.	Модульний контроль №2	20	Комп'ютерне тестування
Усього бали за підсумковою складовою оцінювання:		40	
Разом бали за освітню компоненту:		100	

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	20	0,4	8
2	9	1	9
3	1	3	3
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та

природокористування (нова редакція) (Наказ № 358 від 06.07.2020р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

- Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ № 168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;
- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ №310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університету водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;
- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;
- Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;
- Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

Рекомендована література

1. *Виборчий кодекс України 2020 р.* [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>.
2. Волков В.В. Стратегічний виборно-проривний менеджмент Київ: Центр навчальної літератури,, 2007
3. Грабовська С. Адміністративний ресурс у виробничій компанії і способи його нейтралізації: Посібник. Львів: Магнолія, 2005.
4. Закон України про вибори народних депутатів зі змінами від 21 грудня 2020 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ips.lidazakon.net/document/Z970541>
5. Окорський В. П., Сухович В. М., Цецик Я. П. Організаційно-економічні засади реформування інститутів місцевого самоврядування та їх вплив на сталий розвиток об'єднаних територіальних громад (на прикладі Рівненської області):

монографія / за ред. В.П. Окорського. – Рівне : видавець О. Зень, 2018. 364 с.

6. Тихончук Л.Х., Маланчук Л.О., Антонова С. Є., Цецик Я. П. та ін. Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади: монографія. Рівне: НУВГП. 2023. 388 с.

Допоміжна література

7. Городок М. Д., Карташов А. В., Романенко Є. О., Стасюк В. Ю. Перемога на виборах: технології кампанії принципи. Практичний посібник. К. 2016. 264 с

8. Нестерович В.Ф. Виборча кампанія: Словник сленгових термінів та виразів. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 648 с.

9. Посібник для територіальних виборчих комісій щодо здійснення контролю за виборчими фондами на місцевих виборах 2020 року. Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.cvk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/Posibnyk_TVK_web-vibor_fond.pdf.

10. Поліщук І. О. Виборчі технології: сутність та різновиди. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2015. № 4. С. 106-112.

11. Шведа Ю. Познанські У. О"Коннор Д. Вибори від А до Я. Настільна книга менеджера виборчої кампанії. К. 2015. 384 с.

12. Мельничук О., Цецик Я., Кізлова А. Антипольська діяльність чорносотенців на Волині на початку ХХ ст. Емінак. 2022. № 1. С. 75-85.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. «Комунікація влади та громадськості: інституційний аспект». Аналітична записка. Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/293/>

2. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

5. Офіційний сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Центральної виборчої комісії України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.cvk.gov.ua/>

Поєднання навчання та досліджень*

Під час знайомства з дисципліною на першому занятті кожен студент обирає тему дослідження. В процесі дослідження даної теми готує тези конференцій, пише статтю за темою дослідження та публікує в фаховому виданні;

Працює за обраною темою в науковому гуртку;

Під час навчання оцінюється активність студента при проведенні наукового дослідження за обраною тематикою, в кінці курсу відбувається захист опрацьованого дослідження

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність

до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Дедлайни та перескладання

Здобувачі вищої освіти на протязі семестру зобов'язані здавати практичні на інші види навчальних завдань за які на протязі семестру отримують бали які накопичуються. На останній парі викладач виставляє за сумою балів залік тим здобувачам які відповідають вимогам відповідно до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020).

У випадку отримання не задовільної оцінки (менше 60б) за результатом екзамену, здобувач вправі здійснити складання або перескладання певних елементів освітньої компоненти до добору балів до результуючої оцінки, при цьому перескладання модульних контролів не здійснюється у відповідності до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020). У випадку отримання нерезультуючої оцінки за результатом сесії, здобувач вищої освіти керується порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП (протокол вченої ради НУВГП №6 від 22.06.2016) <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> для розгляду процедури повторного вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (проходження повторного курсу навчання).

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/18660/> і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

Модульні контролі знань здобувачі здають у аудиторії, незалежно від карантинних обмежень. Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну

причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

*При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/course>
Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.*

Автор
Доцент

Ярослав ЦЕЦИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1474 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00